

457

Besluit van 25 augustus 1993, houdende wijziging van het Besluit subsidiëring en stimulering voorzieningen van maatschappelijk en sociaal-cultureel welzijn

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, Directie Vluchtelingen, Minderheden en Asielzoekers van 25 juni 1993, nr. DVMA/OV-U-9313715;

Gelet op artikel 14, tweede lid, van de Welzijnswet;

Gezien de brieven van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Vereniging VluchtelingenWerk Nederland en de Federatie Vluchtelingen-Organisaties Nederland;

De Raad van State gehoord (advies van 2 augustus 1993, nr. W13.93.0396);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, Directie Vluchtelingen, Minderheden en Asielzoekers van 23 augustus 1993, nr. DVMA/OV-U-9318186;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit subsidiëring en stimulering voorzieningen van maatschappelijk en sociaal-cultureel welzijn¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Onderdeel g komt te luiden:

g. verblijfsgerechtigden:

1. degenen die, met toepassing van artikel 15, eerste lid, van de Vreemdelingenwet als vluchteling zijn toegelaten;

2. degenen, wier verzoek om toelating als vluchteling is afgewezen, onder verlening, gelijktijdig of nadien, van een vergunning tot verblijf op humanitaire gronden, als bedoeld in artikel 9 van de Vreemdelingenwet, zonder dat daaraan beperkingen zijn verbonden.

b. Onderdeel h komt te luiden:
h. opvangprogramma: een programma van activiteiten, gericht op de bevordering van de zelfredzaamheid van verblijfsgerechtigden in de Nederlandse samenleving;

c. De onderdelen j en k vervallen, onder wijziging van de puntkomma aan het slot van onderdeel i in een punt.

2. De aanduiding «1.» voor het eerste lid, alsmede het tweede lid vervallen.

B

Van artikel 22, eerste lid, vervalt onderdeel d, onder wijziging van de puntkomma aan het slot van onderdeel c in een punt.

C

Artikel 23 wordt als volgt gewijzigd:

1. De aanduiding «1.» voor het eerste lid, alsmede het tweede tot en met het vijfde lid vervallen.

2. De zinsnede «onder a, b of c,» vervalt.

D

Artikel 24 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De uitkeringen worden ten minste drie maanden voor aanvang van de periode, waarop zij betrekking hebben, aangevraagd.

2. In de aanhef van het tweede lid vervalt de zinsnede: als bedoeld in artikel 22, eerste lid, onder a, b en c,.

3. Het derde lid vervalt.

E

In artikel 25, tweede lid, vervalt de zinsnede: onder a, b en c,.

F

Artikel 26 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt de zinsnede: onder a, b of c,.

2. Het derde lid vervalt.

G

Artikel 27, tweede lid, vervalt, onder vernummering van het derde lid tot tweede lid.

H

Na artikel 27 worden drie artikelen ingevoegd, die achtereenvolgens luiden:

Artikel 27a

1. Ter bestrijding van de kosten van opvangprogramma's kan aan de gemeenten een uitkering worden toegekend.

2. De uitkering bedraagt per verblijfsgerechtigde, die op het moment van verlening van de relevante verblijfstitel de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt, een vast bedrag. De uitkering kan ten behoeve van dezelfde persoon slechts éénmaal worden toegekend. Voor de toepassing van deze bepaling wordt met de uitkering, bedoeld in het eerste lid, een zodanige uitkering op grond van een overeenkomst als bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de wet, tussen Onze Minister en een gemeente inzake het bieden van opvang van asielzoekers gelijkgesteld.

3. De uitkering wordt toegekend aan de gemeente, waar een verblijfsgerechtigde zich na de verlening van de verblijfstitel voor het eerst in reguliere huisvesting vestigt dan wel ten tijde van de verlening van de verblijfstitel regulier is gehuisvest.

4. Bij de berekening van de uitkering als bedoeld in het eerste en tweede lid, worden geen verblijfsgerechtigden betrokken, aan wie geen opvangprogramma is dan wel wordt aangeboden binnen een jaar nadat hun de relevante verblijfstitel is verleend dan wel binnen een jaar nadat zij zijn gevestigd in reguliere huisvesting.

5. De uitkering kan worden teruggevorderd, indien het opvangprogramma niet voldoet aan de daaraan bij ministeriële regeling op grond van artikel 27c, eerste lid, gestelde eisen.

Artikel 27b

Ter bestrijding van kosten van het gelijktijdig huisvesten van dertig of meer verblijfsgerechtigden, die direct daaraan voorafgaand waren opgevangen in een door of vanwege het Rijk beheerde gemeenschappelijke woonvoorziening, kan aan een gemeente, in aanvulling op de uitkering, bedoeld in artikel 27a, een uitkering worden toegekend.

Artikel 27c

1. Bij ministeriële regeling worden bepaald:

- a. de hoogte van het bedrag, bedoeld in artikel 27a, tweede lid;
- b. hetgeen wordt verstaan onder reguliere huisvesting;
- c. welke elementen het opvangprogramma ten minste bevat;
- d. de wijze van berekening van de uitkering, bedoeld in artikel 27b;
- e. de wijze waarop de uitkeringen, bedoeld in de artikelen 27a en 27b, kunnen worden aangevraagd.

2. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot uitkeringen, bedoeld in de artikelen 27a en 27b.

ARTIKEL II

A

In afwijking van artikel 27a, vierde lid, van het Besluit subsidiëring en stimulering voorzieningen van maatschappelijk en sociaal-cultureel welzijn worden bij de berekening van de uitkering als bedoeld in het eerste en tweede lid van dat artikel tot en met 31 december 1993 ook verblijfsgerechtigden betrokken, aan wie de relevante verblijfstitel is verleend in de maanden januari tot en met augustus 1992.

Met betrekking tot

a. verblijfsgerechtigden, voor wier opvang reeds een uitkering was toegekend dan wel is aangevraagd op grond van artikel 23, tweede lid, van het Besluit subsidiëring en stimulering voorzieningen van maatschappelijk en sociaal-cultureel welzijn, zoals dat luidde vóór de inwerking-treding van dit besluit, dan wel

b. verblijfsgerechtigden, aan wie de relevante verblijfstitel is verleend tussen 1 januari 1993 en 1 september 1993, ten behoeve van wier opvang zodanige aanvraag nog niet is gedaan,

wordt, indien het gemeentebestuur daarom verzoekt, tot en met 31 december 1993 het Besluit subsidiëring en stimulering voorzieningen van maatschappelijk en sociaal-cultureel welzijn, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van dit besluit, toegepast.

¹ Stb. 1988, 17; gewijzigd bij het besluit van 24 januari 1991, Stb. 76

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, vijfde lid jo. vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 september 1993.

Lasten en bevelen, dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 25 augustus 1993

Beatrix

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. d'Ancona

Uitgegeven de *eenendertigste* augustus 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Algemeen

1. Inleiding

Sinds 1981 worden in Nederland vluchtelingen opgevangen volgens het zogenaamde «In-huis-model». Het uitgangspunt van dit model is een zo kort mogelijke centrale opvang onder rijksverantwoordelijkheid en vervolgens decentrale opvang onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Uiteindelijk doel is het bevorderen van een zo snel mogelijke zelfstandigheid in de Nederlandse samenleving. Omdat de houders van een vergunning tot verblijf op humanitaire gronden zonder beperking (zgn. VTV'ers) in nagenoeg dezelfde omstandigheden verkeren als vluchtelingen, is in 1992 aanvullend beleid voor VTV'ers vastgesteld, analoog aan het «In-huis-model», zij het met enkele verschillen in de uitwerking.

In de memorie van toelichting bij de rijksbegroting van mijn ministerie voor 1993 is een vereenvoudigde en geïntegreerde regeling voor vluchtelingen en VTV'ers aangekondigd. Met het voorliggende besluit wordt dat voornemen geëffectueerd, door wijziging van het Besluit subsidiëring en stimulering voorzieningen van maatschappelijk en sociaal-cultureel welzijn. Tevens komt het Kabinet hiermee één van de afspraken na, die met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn gemaakt op 5 maart 1993. Deze afspraken betroffen met name het versneld regulier huisvesten van verblijfsgerechtigden – vluchtelingen en VTV'ers – in gemeenten. Als flankerende maatregel is tevens besloten tot de harmonisering van regelgeving voor vluchtelingen, VTV'ers en gedoogden. De aangepaste regelgeving voor de eerste twee groepen wordt in dit besluit gerealiseerd; harmonisering van de regelgeving voor diegenen, die in het bezit zijn van een zogenaamde gedoogdenverklaring, zal separaat worden geregeld bij wijziging van de betreffende bepalingen van de Regeling opvang asielzoekers (ROA). Beide wijzigingen treden per 1 september 1993 in werking.

De uitkering zal per verblijfsgerechtigde (welk begrip hierna nog zal worden toegelicht) worden vastgesteld op f 5000.

2. De doelgroep

Met het begrip «verblijfsgerechtigden» wordt beoogd een nieuwe, voor het opvang- en integratiebeleid relevante categorie te introduceren. Onder verblijfsgerechtigden moeten worden verstaan die vluchtelingen en ex-asielzoekers, die een relevante verblijfstitel op grond van de Vreemdelingenwet hebben, die recht geeft op toegang tot de reguliere voorzieningen. Zij zullen zich naar alle waarschijnlijkheid voor langere tijd of definitief in Nederland hebben gevestigd. In een eerdere circulaire werd deze groep wel als «statushouders» aangeduid. Deze term bleek in de praktijk tot enige verwarring te leiden, reden waarom voor de nu gehanteerde term is gekozen. Onder de definitie van verblijfsgerechtigde zijn zowel vluchtelingen met een A-status (ex-asielzoekers en uitgenodigde vluchtelingen) als VTV'ers gebracht. Voor de groep van gedoogden zal, door wijziging van de ROA, het aan gemeenten toe te kennen bedrag voor het voor dezen te entameren opvangprogramma worden gelijkgesteld met de stimuleringsuitkering voor vluchtelingen en VTV'ers.

Er blijven tussen de verblijfsgerechtigden in de zin van dit besluit en de gedoogden evenwel ook enkele verschillen. Zo blijft voor gedoogden een beperking gelden in de vorm van een gefaseerde introductie tot de reguliere voorzieningen: in het eerste jaar toegang tot taalonderwijs, in

het tweede jaar toegang tot beroepsscholing en in het derde jaar toegang tot de arbeidsmarkt.

Onderdeel van de afspraken tussen de VNG en het Kabinet is voorts dat de aanvullende rijksfinanciering van opvangprogramma's beperkt blijft tot die verblijfsgerechtigden, die achttien jaar of ouder zijn. Jongere verblijfsgerechtigden kunnen immers direct gebruik maken van reguliere onderwijsvoorzieningen.

3. *Het opvangprogramma*

Om een verantwoorde opvang te realiseren is een snel en intensief opvangprogramma noodzakelijk. Reguliere voorzieningen en geldstromen worden ingezet voor de opvang van verblijfsgerechtigden. Echter, om deze opvang ook daadwerkelijk snel en intensief te kunnen laten plaatsvinden is een extra financiële injectie wenselijk. Dit is de belangrijkste ratio voor de uitkering op grond van het nieuwe artikel 27a in het Besluit subsidiëring c.a.

Uit recent onderzoek naar het «In huis-model» blijkt dat de voorwaarden, waaronder eerder stimuleringsuitkeringen aan gemeenten werden toegekend, niet geheel voldeden. In het bijzonder bleek de voorwaarde van minimaal 400 uur Nederlandse taalles niet in alle gevallen relevant. Het noodzakelijk aantal uren verschilt immers per individu. Het verdient daarom veeleer aanbeveling een eindniveau van Nederlandse taalbeheersing per verblijfsgerechtigde te laten formuleren. Tevens behoort het duidelijk te zijn uit welke elementen een opvangprogramma zou kunnen bestaan, terwijl tegelijkertijd differentiatie per gemeente en per verblijfsgerechtigde mogelijk blijft.

De Algemene Rekenkamer heeft al eerder onderzoek verricht naar de doelmatigheid van de organisatie en het beleid ten aanzien van de opvang van uitgenodigde vluchtelingen. In haar verslag over 1989 wordt dit onderzoek behandeld (Kamerstukken 1989-1990, 21 481, nrs. 1-2). De Rekenkamer constateerde onder meer dat er onvoldoende garanties waren voor de kwaliteit van de opvangprogramma's in gemeenten. Met name werden daarbij (het gebrek aan) toegankelijkheid van de reguliere voorzieningen en het ook hiervoor al genoemde input-criterium van 400 uur taalles genoemd.

In dit besluit is zoveel mogelijk rekening gehouden met bovenstaande onderzoeksresultaten, zonder afbreuk te doen aan het decentrale karakter van deze regeling. Dat een opvangprogramma slechts zin heeft als het zo snel mogelijk wordt gestart na de verlening van de relevante verblijfstitel heeft geleid tot de bepaling, dat een uitkering slechts wordt verleend indien zo'n programma wordt aangeboden binnen een jaar na dat moment. Doel en elementen van het opvangprogramma zullen in de regeling op grond van het in dit besluit opgenomen artikel 27c op zodanige wijze worden geformuleerd, dat enerzijds is aangegeven op welke wijze het opvangprogramma dient te zijn ingericht, terwijl anderzijds is benadrukt dat de concrete inhoud van een programma behoort te zijn vastgesteld met inachtneming van de mogelijkheden van de individuele verblijfsgerechtigde. Ook het karakter van deze regeling als aanvulling op de reguliere middelen en voorzieningen is benadrukt.

Het doel van het opvangprogramma is bevordering van de zelfredzaamheid van de verblijfsgerechtigden in de Nederlandse samenleving, waarbij een onderscheid kan worden gemaakt tussen sociale, professionele of educatieve zelfredzaamheid. Onder sociale zelfredzaamheid wordt verstaan het minimum aan kennis en vaardigheden, dat noodzakelijk is om zelfstandig te functioneren in de Nederlandse samenleving. Professionele zelfredzaamheid is gericht op het verrichten van werk en educatieve zelfredzaamheid is gericht op het volgen van een opleiding. Als gezegd verdient het aanbeveling dat per individuele verblijfsgerech-

tigde doel en inhoud van het opvangprogramma worden bepaald en in een plan worden vastgelegd. Idealiter worden aldus voor iedere verblijfs-gerechtigde doelen geformuleerd op het gebied van de beheersing van de Nederlandse taal, maatschappelijke oriëntatie en zondig het verkrijgen van werk of het volgen van een opleiding. Een dergelijke opzet vereist een goede registratie van doelen en middelen van het programma, evenals van de voortgang. Van begin af aan dienen de algemeen toegankelijke voorzieningen te worden ingeschakeld bij het organiseren en uitvoeren van het opvangprogramma.

4. Groepsgewijze opvang

In artikel 27b is de mogelijkheid tot het toekennen van nog een tweede uitkering opgenomen. Voorheen was het mogelijk dat gemeenten een declaratie indienden voor te maken kosten voor huurderiving als gevolg van het reserveren van woonruimte voor groepsgewijze vanuit de centrale opvang uitgeplaatste vluchtelingen. Thans wordt, in plaats daarvan, de mogelijkheid geopend een uitkering aan te vragen voor de groepsgewijze opvang van minimaal 30 uit de centrale opvang uitgeplaatste verblijfs-gerechtigden. De hoogte van deze uitkering zal bij ministeriële regeling worden bepaald en zal voorshands f 300 per persoon bedragen. Hiermee wordt gestimuleerd dat gemeenten een groepsgewijze opvang realiseren, hetgeen de organisatie van een goed opvangprogramma vergemakkelijkt. De gemeenten worden op deze wijze tegemoet gekomen in de reële kosten, die bijvoorbeeld het voor een groepsgewijze opvang noodzakelijk reserveren van woningen met zich meebrengt.

5. Aard van de uitkering

Beide uitkeringen dragen het karakter van een afkoopsom. In lijn met hetgeen met de VNG is overeengekomen zullen ook de aanvraag- en toekenningsprocedures, die in een ministeriële regeling zullen worden opgenomen, zo eenvoudig mogelijk worden gehouden. Gegeven het karakter van de uitkeringen en de per verblijfs-gerechtigde in wisselende mate te maken kosten voor opvang en (onder omstandigheden) huisvesting, behoeven gemeenten achteraf ook geen zgn. prestatieverklaring te leveren. Wel bestaat op grond van artikel 28 van het Besluit subsidiëring c.a. de mogelijkheid, dat de rechtmatige en doelmatige besteding van de uitgekeerde gelden, al dan niet steekproefsgewijs, worden gecontroleerd.

Met betrekking tot het toekennen van de uitkering ten behoeve van het opvangprogramma zal de administratieve procedure in grote lijnen de volgende zijn. Eenmaal per kwartaal ontvangen gemeenten een voorge-drukt aanvraagformulier, waarop de relevante gegevens van de verblijfs-gerechtigden, die in het daaraan voorafgaande kwartaal regulier zijn gehuisvest, reeds zijn aangegeven. Een dergelijke wijze van werken is mogelijk door het hanteren van een geautomatiseerd registratiesysteem, waar gegevens betreffende verlening van de relevante verblijfstitel en reguliere huisvesting met elkaar in verband worden gebracht. Gemeentebesturen hebben dan de mogelijkheid te controleren of deze gegevens kloppen. Al dan niet gecorrigeerd retourneren zij vervolgens (onder-tekend) dit aanvraagformulier, waarbij zij zich dan vanzelfsprekend tevens verbinden een opvangprogramma te realiseren. Na ontvangst van deze aanvraag vindt de feitelijke subsidiëtoekenning en uitbetaling plaats.

De procedure van aanvraag en toekenning van de uitkering ten behoeve van groepsgewijze huisvesting zal worden gekoppeld met de in de vorige alinea beschreven procedure.

6. *Reacties op het voorontwerp*

De besturen van de vereniging VluchtelingenWerk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Federatie Vluchtelingen Organisaties Nederland (VON) hebben schriftelijk commentaar geleverd op het voorontwerp van dit besluit. Het bestuur van VluchtelingenWerk benadrukt dat vrijwilligers in staat moeten blijven worden gesteld om hun werkzaamheden voor de opvang van verblijfsgerechtigden uit te voeren. Ik deel die opvatting op zichzelf; dit besluit vormt ook geen belemmering hiervoor. Het bestuur van de VNG is van mening, dat de opvang van alle categorieën verblijfsgerechtigden in één besluit zou moeten worden opgenomen, dus ook die van de gedoogden. Om juridisch-technische redenen wordt de harmonisering van de uitkering voor gedoogden echter geregeld in een wijziging van de Regeling opvang asielzoekers.

Het bestuur van de VON heeft bezwaar tegen de verlaging van de uitkering voor vluchtelingen met A-status van in totaal f 7040, tot f 5000. Het invoeren van een leeftijdsgrens van 18 jaar zou bovendien nadelig zijn voor VTV'ers van 16 tot 18 jaar, voor wie sinds 1992 een uitkering kon worden aangevraagd. In het accoord tussen het Kabinet en de VNG op 5 maart j.l. zijn echter zowel de hoogte van de uitkering als de leeftijdsgrens vastgelegd; ik heb daarom geen ruimte kunnen vinden voor een andere keuze. Ook bepleit het bestuur van de VON een controle-mechanisme bij de rijksoverheid op de besteding van de uitkeringen in gemeenten. Het Besluit stimulering c.a. gaat evenwel uit van de beleidsvrijheid van lagere overheden ten principale. Dat beginsel in acht nemend kan de rijksoverheid op grond van artikel 27, derde lid, gebruik maken van haar bevoegdheid onderzoeken in te stellen die erop gericht zijn inlichtingen van gemeenten te verkrijgen ten behoeve van het stimuleringsbeleid.

De publicatie van het voorontwerp in de Staatscourant van 25 mei 1993 (Stcrt. 1993, 96) heeft overigens niet tot reacties geleid.

7. *Financiële gevolgen*

De harmonisering van de stimuleringsuitkeringen heeft per 100 verblijfsgerechtigden de volgende financiële consequenties.

Voor de inwerkingtreding van dit besluit konden gemeenten voor elke houder van een A-status f 7000 aanvragen. Dat is per 100 vluchtelingen f 700 000. Als gevolg van de harmonisering kunnen gemeenten een bedrag ad f 5000 aanvragen voor elke verblijfsgerechtigde van 18 jaar en ouder. Dit betreft circa tweederde van het aantal verblijfsgerechtigden: $2/3 \times 100 \times f 5000 = f 333\ 333$. Derhalve wordt in deze categorie een besparing gerealiseerd van circa f 370 000 per 100 vluchtelingen.

Het financieel effect van de harmonisering voor houders van een vergunning tot verblijf wordt geraamd op nihil. Het bedrag van de voor hen geldende stimuleringsuitkering is gehandhaafd op f 5000. Het enige effect is een verhoging van de leeftijdsgrens van 16 naar 18 jaar. De financiële gevolgen van de verhoging van de uitkering voor de opvang van de gedoogden zullen worden geraamd bij de wijziging van de Regeling opvang asielzoekers, waar de opvang van deze categorie zal worden geregeld.

De kosten van de geharmoniseerde stimuleringsuitkering voor de rijksbegroting zullen jaarlijks in het kader van de begrotingsvoorbereiding worden bepaald aan de hand van het geraamde aantal te verlenen verblijfstitels en het declaratiegedrag van gemeenten.

Artikelen

Artikel I

A

In dit onderdeel worden de begripsbepalingen van het Besluit subsidiëring en stimulering voorzieningen van maatschappelijk en sociaal-cultureel welzijn aangepast. Daarbij wordt vooreerst het begrip «verblijfsgerechtigde» geïntroduceerd, als samenvattende term voor de categorieën vluchtelingen en houders van een vergunning tot verblijf, ten behoeve van wie uitkeringen kunnen worden verleend. Voorts worden de verschillende onderdelen van het opvangprogramma, zoals die eerder voor afzonderlijke uitkeringen in aanmerking konden komen, onder één noemer gebracht. De verwijzing naar de zgn. B-status kon vervallen, waar op dit punt ook de Vreemdelingenwet inmiddels is gewijzigd.

B

De in artikel 22 eerder opgenomen basis voor het doen van verschillende «deeluitkeringen» vervalt. De nieuwe uitkering ten behoeve van opvang van verblijfsgerechtigden vindt zijn rechtsgrond in artikel 27a. Ook is de mogelijkheid gehandhaafd gemeenten een extra uitkering toe te kennen in gevallen dat zij gelijktijdig een groep verblijfsgerechtigden zullen huisvesten en gaan opvangen; deze is vervat in het nieuwe artikel 27b.

C – F

Deze wijzigingen zijn een rechtstreeks gevolg van de wijziging, zoals opgenomen in onderdeel B.

G

De in dit onderdeel vervatte wijziging is van louter technische aard en vloeit voort uit de eerdere opheffing van de Bureaus Landelijk Contact van het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

H

De nieuwe artikelen 27a tot en met 27c vormen in wezen het hart van het voorliggende besluit. Zij bevatten de rechtsgrond voor het doen van uitkeringen, bestemd voor de opvang van vluchtelingen en personen met een vergunning tot verblijf op humanitaire gronden zonder beperking. De uitkeringen worden gedaan bij wege van afkoopsom.

De uitkering op grond van artikel 27a is bedoeld voor medefinanciering van de opvangprogramma's. Het bij ministerieel besluit vast te stellen bedrag zal, zoals in het overleg met de VNG is overeengekomen, worden bepaald op f 5000 per verblijfsgerechtigde, voor zover deze 18 jaar of ouder is, regulier is gehuisvest en ten behoeve van wiens opvang niet eerder een uitkering is toegekend. Bepalend derhalve is de datum van het desbetreffende besluit van de Minister van Justitie. De f 5000 is niet bedoeld als uitputtende financieringsbron voor het opvangprogramma. Dat zou er aan voorbijgaan, dat het Gemeentefonds eertijds mede is gevoed met welzijnsgelden, alsmede aan bestaande mogelijkheden van financiering op terreinen als educatie en arbeidsmarktparticipatie. Het betreft derhalve een aanvullend bedrag, teneinde het opvangprogramma snel en intensief te kunnen laten plaatsvinden. Voorts zullen de opvang-

programma's niet voor alle verblijfsgerechtigden gelijk zijn; de opvang van de een kan meer tijd en inspanning vragen dan die van de ander. Daarmee in samenhang kan ook het kostenplaatje per individuele verblijfsgerechtigde sterk verschillen.

De nu gekozen systematiek in combinatie met het gekozen bedrag werd, in overleg met de VNG, als voor alle betrokkenen werkbaar bestempeld. Vaststelling van het bedrag bij ministeriële regeling is gekozen om, zo dat noodzakelijk mocht blijken, op eenvoudige wijze dat bedrag te herzien. Van het opvangprogramma zal in globale zin worden vastgelegd op welke wijze het gericht dient te zijn op kennis van de Nederlandse taal, zonodig voorafgegaan door alfabetisering, op arbeidsmarktparticipatie en op maatschappelijke oriëntatie.

In artikel 27b is de mogelijkheid vervat tot het doen van uitkeringen aan gemeenten, die groepsgewijze verblijfsgerechtigden zullen huisvesten en opvangen, voor zover die afkomstig zijn uit de zgn. centrale opvang. Daarmee is de mogelijkheid gehandhaafd gemeenten een extra uitkering toe te kennen in gevallen dat zij gelijktijdig – dat is: binnen een week – een groep verblijfsgerechtigden zullen huisvesten. Deze additionele regeling is nodig en gerechtvaardigd in dergelijke bijzondere situaties, waar immers ook van extra voorbereiding, met inbegrip van het verwerven en reserveren van ruimten en dergelijke, sprake zal zijn.

De uitkeringen zullen moeten worden aangevraagd. Ik streef er naar die aanvraagprocedure te koppelen aan de registratie van de huisvesting van de verblijfsgerechtigden en kwartaalsgewijze te doen plaatsvinden. Van tijdrovende procedures behoeft dan geen sprake meer te zijn. Het betekent wel dat aan de registratie van die huisvesting hoge eisen moeten worden gesteld op het punt van nauwkeurigheid, actualiteit en controle. De registratie is gemeentegebonden. Dat laat onverlet dat gemeenten zeer wel kunnen besluiten gezamenlijk opvangprogramma's te entameren. In dat geval zal vanzelfsprekend ook gekozen kunnen worden voor een gezamenlijk betaaladres.

Tot slot is bepaald dat de administratieve procedure nader kan worden uitgewerkt.

Artikel II

In dit artikel is het overgangsrecht opgenomen. In onderdeel A is bepaald, dat er een «inhaalslag» kan plaatsvinden voor diegenen, aan wie betrekkelijk kort voor de inwerkingtreding van dit besluit een relevante verblijfstitel is toegekend, maar langer dan het jaar, bedoeld in artikel 27a, derde lid. Voorts zijn er verblijfsgerechtigden, voor wie een beroep op de voorheen geldende systematiek voor gemeenten voordeliger is. In onderdeel B worden daartoe twee categorieën onderscheiden. De eerste is de groep vluchtelingen, voor wie reeds in een opvangprogramma is voorzien krachtens het voorheen geldende regime en die dat traject nog niet hebben afgerond. Het ligt voor de hand dat zij alsnog in de gelegenheid worden gesteld zulks te doen en dat de gemeenten ook recht houden op de daarvoor eertijds in het vooruitzicht gestelde financiering. De betreffende gemeentebesturen worden dan ook tot 1 januari 1994 in staat gesteld de resterende uitkering(-en) in één keer aan te vragen met toepassing van het Besluit subsidiëring c.a., zoals dat luidde voor de wijziging.

De tweede categorie betreft diegenen, aan wie in de loop van 1993 (maar vóór de inwerkingtreding van dit besluit) al wel een relevante verblijfstitel was toegekend, maar voor wier opvang de gemeente nog geen uitkering had aangevraagd. Dat kan bv. het geval zijn als het gemeentebestuur eerst in een later stadium op de hoogte werd gesteld van de verlening van de relevante verblijfstitel. Ook voor deze categorie biedt het overgangsrecht de mogelijkheid nog een beroep te doen op de

eertijds geldende, in sommige gevallen financieel gunstiger (maar ook bewerklijker en met meer voorschriften belaste) systeem, waarbij sprake kan zijn van drie toe te kennen bedragen. Om administratieve redenen is die mogelijkheid beperkt tot 1 januari 1994; ook in dit geval geldt, dat de verschillende (deel-)uitkeringen ineens kunnen worden aangevraagd.

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. d'Ancona